Olje og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår ref:	Arkiv:	Sakshandsamar:	Dato:2. desember 2015

Energimeldingen – innspill fra Sunnfjord Energi

Sunnfjord Energi ønsker å delta på møte onsdag 9. desember og vil spille inn to saker som vi vil kunne redegjøre for i korte innlegg:

- Behovet for å fortsette utbygging av fornybar energi og videreføre elsertifikatordningen etter 2021 til man ser en utfasing av kullkraft og eldre atomkraft i det nordiske markedet. Det er enklere å forlenge det man har og dekke opp for de svakheter man kjenner enn å etablere nye ordninger.
- Behovet for å ta distriktspolitiske hensyn i energipolitikken.

Omlegging av energiproduksjonen – fortsettelse av elsertifikatordningen etter 2021.

Både de etablerte og de nye kraftprodusentene gjør sin jobb under den overordnede energipolitikken i landet. Den er nå nært koblet opp til internasjonal energipolitikk der det foregår et hektisk løp for å erstatte fossil energiproduksjon og eldre atomkraftverk med fornybare kilder med langt bedre miljøprofil. Den etablerte norske kraftnæringen er en vesentlig deltaker i denne omleggingen. Det skjer både gjennom videreutvikling av kraftproduksjonen i Norge og gjennom deltakelse i utenlandsk kraftproduksjon ved å anvende den kompetanse som er bygget opp i Norge og som videreutvikles gjennom deltakelse internasjonalt.

Norge har valgt å benytte virkemidlet elsertifikater for å stimulere til nye investeringer. Ved dette har man valgt en subsidie av ny produksjon som er slik at skiftet skal skje ved lave eller moderate kraftpriser. Allerede de første utredninger om virkninger av elsertifikatmarkedet pekte på at de etablerte kraftprodusentene ville få en stor andel av ekstraregningen fra den nye produksjonen. De lave kraftprisene som er oppstått er derfor ikke noen overraskelse. At kraftprisene har falt langt mer enn man beregnet seg frem til skyldes at politikken ikke har fulgt opp med andre virkemidler som trengs for å få ut den eldre atomkraften og de produsentene som brenner fossile energikilder. I det nordiske markedet gjenstår omtrent 40 TWh kullkraft og de lave prisene har ført til at omtrent 20 TWh eldre atomkraft nå forberedes utfaset.

Det har tatt lang tid, 15-20 år, å få på plass elsertifikatmarkedet i Norge. Det er også komplisert å videreføre det i Sverige. Likevel har virkemidlet sikret utbygging av mange kraftverk som ellers ikke hadde blitt bygget og det har ført til at beslutning om å stenge ned

atomkraft er enklere å få til. Om myndighetene fokuserer på å følge opp det virkemidlet de har valgt i de kontrollstasjonene som er planlagt, er det liten tvil om at målsettingen med 26,4 TWh ny kraft vil bli nådd innen 2021. I tillegg oppnår man utfasing av de eldre atomkraftverkene uten at kraftprisene stiger til ubehagelige høyder. Man kan fortsatt planlegge med at moderne og mer miljøriktig prosessindustri utvikler seg i Norge fordi industrien kan sikre seg langsiktige gunstige kraftkontrakter.

Vi er bekymret over at myndighetene har etablert skarpe frister i 2021 som vanskeliggjør beslutning om bygging av kraftverk som har risiko for å ikke bli ferdige innen fristen. Vi er også bekymret over innebygde mekanismer i elsertifikatmarkedet som gir risiko for kollaps i sertifikatprisen ved overoppfyllelse av målet. Vi er også bekymret for at man ikke kan tidsette når kullkraften i Finland, Estland og Danmark blir faset ut. Slik tidsetting er viktig for oss som vil investere i ny norsk vannkraft.

Sunnfjord Energi er opptatt av at energimeldingen tar opp i seg at myndighetene vil følge opp elsertifikatmarkedet slik at investorer får dempet sin risiko knyttet til enkeltvedtak i energipolitikken. Vi tror en videreutvikling av den bilaterale avtalen med Sverige er det som kan stabilisere dette markedet. Vi tror også at det er hensiktsmessig å arbeide for å få de øvrige deltakerlandene i det nordiske energimarkedet til å delta i avtalen om elsertifikater.

Vi er klar over at andre subsidierende virkemidler, som tariffer og ulike skattemessige forhold supplerer bildet av subsidier, men de tunge politiske prosessene som er knyttet til å få på plass ordningene gir god grunn til å holde seg til det som tross alt er etablert og ikke løpe fra det så snart det viser seg noen svakheter. Det er å bryte ned tilliten til de politiske virkemidlene man vil bruke også i fremtiden. Verken investorer i kraftproduksjon, kraft distribusjon eller store forbrukere som prosessindustri og datasentre evner å ta beslutninger i land der raske skifter i energipolitikken skjer. Et middels stort vannkraftprosjekt har en teknisk og økonomisk levetid på 30 til 60 år og er svært avhengig av stabilitet i energipolitikken.

Det er viktig at energimeldingen har et modent forhold til miljøvern og bidrar til at man viderefører det overordnede planverket med samla plan. Bygging av vannkraft og vern møter arealkonflikter som det er avgjørende at samfunnet klarer å løse for at vi skal få velfungerende samfunn som er bærekraftig.

Den kompetansen som er knyttet til å utvikle vannkraftverk er avhengig av at det er langiktighet i politikken. Miljøhensyn krever at det settes grenser for hvor man tillater å bygge ut arealkrevende vannkraft, vindkraft og solkraft. Den regulerbare vannkraften, der det tillates magasin, vil gjøre en bedre jobb i det samlede energisystemet om den gis en tydelig rolle i energipolitikken. En langsiktig politikk for å forbedre våre etablerte kraftverk vil også gi langsiktighet til den kompetansen som bygges opp under den perioden der formålet er å skifte ut forurensende kullkraft og miljøfarlig atomkraft.

Vi merker oss at i politikken oppfattes ti år som lang tid. For kraftprodusentene er ti år svært kort tid, for prosessindustri er ti år heller ikke særlig langsiktig. Vi ber myndighetene om å ha et langsiktig perspektiv i energimeldingen.

Distriktspolitiske hensyn i energipolitikken.

Kostnadene med å bringe frem kraftnettet til de enkelte forbrukere har veldig ulik kostnad avhengig av om de bor tett eller spredt. De enkelte lokalsamfunn konkurrerer om etableringer og da er et velfungerende og moderne energisystem og en moderat energikostnad vesentlig. Energimeldingen bør adressere hvordan den vil legge forholdene til rette for at store byer, mindre byer, tettsteder og andre lokalsamfunn kan gis like vilkår for å legge til rette for etableringer og vekst. Sunnfjord Energi er opptatt av et nært og tett samarbeid med lokale reguleringsmyndigheter og lokale politiske myndigheter der vår rolle er å sikre at et godt energisystem bidrar til å gjøre lokalsamfunnet attraktivt for etableringer. Sentralt i dette er en moderat nettariff, interesse for lokalsamfunnet og evne til å prioritere arbeid i energisystemet sammen med lokale myndigheter. Vår satsing på fjernvarme er et slik eksempel. Vi er redd for at en for stor fokus på stordrift og sentralstyring er i konflikt med en god utvikling av lokalsamfunn og små byer i distriktene.

Med hilsen
SUNNFJORD ENERGI AS

Fredrik H. Behrens (Sign)
Adm dir